

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Digitální učební materiál

Projekt: Digitální učební materiály ve škole, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.5.00/34.0527

Příjemce: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Husova 3, 371 60
České Budějovice

Název materiálu: Psychologie umírání a smrti - pracovní list

Autor materiálu: PhDr. Yvetta Pužejová

Datum (období): Materiál vytvořen 5. 4. 2013

Zařazení materiálu:

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (III/2)

Tematická oblast: Sociální komunikace ve zdravotnictví a zdravotnická psychologie

Sada: PS9

Číslo DUM: 21

Předmět, ročník:

Psychologie a komunikace, 3. roč.

Ověření materiálu ve výuce:

Datum ověření: 28. 5. 2013

Třída: ZDA 3. A

Ověřující učitel: Mgr. Ilona Bláhová

Popis způsobu použití materiálu ve výuce:

Pracovním listem je vhodné navázat na výklad daného tématu v předcházející hodině. Materiál využívá problémových a deduktivních úloh, se snahou o zapojení vlastních prožitků a osobních životních zkušeností žáků, což by mělo napomoci snazšímu pochopení a zapamatování si základních principů a zákonitostí z oblasti sociální psychologie. Pracovní list by měli žáci zpracovat nejprve samostatně a následně je vhodné provést obecný rozbor úloh a jejich řešení společně s učitelem (klíč). Žáci tak získají zpětnou vazbu, která jim poslouží ke kontrole vlastního zpracování. Pracovní listy mohou zachycovat osobní informace žáků, a proto by jim měly zůstat. Mohou tak sloužit i jako materiály k domácí přípravě.

Tento výukový materiál je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

PRACOVNÍ LIST

Název: Psychologie umírání a smrti

Téma: Komunikace ve zdravotnictví
a zdravotnická psychologie

Úkol č. 1

a) Nakreslete vodorovnou přímkou a označte začátek hvězdičkou a konec křížkem (symboly pro narození a smrt). Vyznačte na úsečce místo, které znamená současnost. Úsečka mého života:

b) Graficky vyznačte důležité události vašeho života, které proběhly do současnosti a opatřete je vysvětlující poznámkou.

Co důležitého se událo v mém životě?

.....
.....
.....

c) Vyznačte, které významné události vás v životě čekají.

Zamyslete se nad tím, čeho chcete ve svém životě dosáhnout.

Co důležitého se nejspíše v mém životě stane?

.....
.....
.....

d) Změřte vzdálenost od začátku úsečky k bodu, který označuje přítomnost. Propočítejte jak „dlouhý život jste si naplánoval/a“. Kolika let se podle grafického znázornění dožijete?

.....

Úkol č. 2

a) Uvažujte o tom, jakým na základě jakých indicií se může nemocný dozvědět, že jeho onemocnění je infaustní. Napište co nejvíce možností.

.....
.....
.....

b) Podtrhněte ty, které umožní pacientovi o svých problémech otevřeně hovořit se zdravotníky nebo blízkými.

Úkol č. 3

Nemocnému byla diagnostikována „rakovina“.

a) Do 1. sloupce napište, kterými dalšími výrazy bývá toto onemocnění označováno, ať zdravotníky, laiky či samotnými nemocnými.

Termíny označující onemocnění	Známka (1-5)	Hodnocení ostatních spolužáků (Známky 1-5)
rakovina		
karas		

b) Do 2. sloupce přiřadte jednotlivým výrazům číselnou hodnotu (použijte školní klasifikaci – 1= nejmírnější výraz, 5 = výraz, který by vás nejvíce vystrašil, znejistěl) podle toho, jak na vás působí.

c) Do 3. sloupce napište bodové ohodnocení, které by danému výrazu přiřadili vaši spolužáci.

d) K jakým závěrům jste dospěl/a? Můžeme při rozhovoru s konkrétním nemocným používat libovolné termíny?

.....
.....

Úkol č. 4

Pokuste se nalézt co nejvíce pořekadel a přísloví týkajících se umírání a smrti. Pokuste se vystihnout jejich racionální podstatu.

.....
.....
.....
.....
.....

Úkol č. 5

a) Napište, které důvody mohou vést nevyčísitelně nemocného k žádosti o eutanázii

.....
.....

b) Podtrhněte ty, které lze ovlivnit dobrou léčebně - ošetrovatelskou péčí.

c) Odpůrci eutanázii varují před možností jejího zneužití. Napište důvody, které by mohly vést k takovému zneužití .

.....
.....
.....
.....
.....

Úkol č.6.

Napište, jaké psychologické zásady je třeba dodržovat při předávání pozůstalosti pozůstalým.

.....
.....
.....
.....
.....

PRACOVNÍ LIST KLÍČ

Název: Psychologie umírání a smrti

Téma: Komunikace ve zdravotnictví
a zdravotnická psychologie

Úkol č. 1

a) Nakreslete vodorovnou přímkou a označte začátek hvězdičkou a konec křížkem (symboly pro narození a smrt). Vyznačte na úsečce místo, které znamená současnost.

Úsečka mého života:

b) Graficky vyznačte důležité události vašeho života, které proběhly do současnosti a opatřete je vysvětlující poznámkou.

Co důležitého se událo v mém životě?

c) Vyznačte, které významné události vás v životě čekají.

Zamyslete se nad tím, čeho chcete ve svém životě dosáhnout.

Co důležitého se nejspíš v mém životě stane?

d) Změřte vzdálenost od začátku úsečky k bodu, který označuje přítomnost. Propočítejte jak „dlouhý život jste si naplánoval/a“. Kolika let se podle grafického znázornění dožijete?

Učitel se ptá žáků, zda se úkolem cítili zaskočení a co prožívali. Upozorní na vytěsňování tématu smrti. Vede žáky k tomu, aby si uvědomili, jak velký kus životě mají před sebou a že je toho mnoho, co je v životě čeká.

Úkol č. 2

a) Uvažujte o tom, jakým na základě jakých indicií se může nemocný dozvědět, že jeho onemocnění je infaustní. Napište co nejvíce možností.

(Např. Sdělení lékařem, otevření lékařské zprávy, vyloučení náhodného rozhovoru, změna chování blízkých apod.)

b) Podtrhněte ty, které umožní pacientovi o svých problémech otevřeně hovořit se zdravotníky nebo blízkými

.Učitel vede žáky k tomu, aby si uvědomili důležitost poskytnutí prostoru pro ventilaci emocí

Úkol č. 3

Nemocnému byla diagnostikována „rakovina“.

a) Do 1. sloupce napište, kterými dalšími výrazy bývá toto onemocnění označováno, ať zdravotníky, laiky či samotnými nemocnými.

Termíny označující onemocnění	Známka (1-5)	Hodnocení ostatních spolužáků (Známky 1-5)
rakovina		
karas		

b) Do 2. sloupce přiřadte jednotlivým výrazům číselnou hodnotu (použijte školní klasifikaci – 1= nejmírnější výraz, 5 = výraz, který by vás nejvíce vystrašil, znejistěl) podle toho, jak na vás působí.

c) Do 3. sloupce napište bodové ohodnocení, které by danému výrazu přiřadili vaši spolužáci.

d) K jakým závěrům jste dospěl/a? Můžeme při rozhovoru s konkrétním nemocným používat libovolné termíny?

.....
Učitel vysvětlí, že užívání různých termínů pro závažné onemocnění je individuální záležitostí. Každý termín je pro člověka různě stresující a je zapotřebí pozorně naslouchat a volit taková označení, se kterými se konkrétní nemocný ztotožňuje.

Úkol č. 4

Pokuste se nalézt co nejvíce pořekadel a přísloví týkajících se umírání a smrti. Pokuste se vystihnout jejich racionální podstatu.

.....
Např. „Tebe si poslat pro smrt.“ „Zapomněl na to jak na smrt.“ Apod. Učitel zjistí jak si žáci přísloví a pořekadla vysvětlují.

Úkol č. 5

a) Napište, které důvody mohou vést nevyčísitelně nemocného k žádosti o eutanázii

.....
Učitel vede žáky k poznání, že kvalitní ošetrovatelská péče a fungující sociální vztahy jsou zásadní prevencí žádostí o eutanázii.

b) Podtrhněte ty, které lze ovlivnit dobrou léčebně - ošetrovatelskou péčí.

c) Odpůrci eutanázii varují před možností jejího zneužití. Napište důvody, které by mohly vést k takovému zneužití .

.....
Riziko sociální eutanázie, ekonomické důvody, kult mládí a krásy apod.

Úkol č.6.

Napište, jaké psychologické zásady je třeba dodržovat při předávání pozůstalosti pozůstalým.

.....
(Slušné vystupování, vyjádření upřímné soustrasti, empatie, soukromí, nabídka pomoci, umožnění rozloučení se se zemřelým apod.)